

Alexander og Adelina Genée

To danske
Dansere med Verdensry

DA jeg i December 1910 var engageret med min islandske Glimatroupe paa „Centralhallen“ i Stettin og den sidste Dag kom ind paa Konloret for at tage Afsked med Direktør Paul Schüler, pegede denne paa

Adelina Genée ved Debut'en i Kristiania.

et stort Fotografi, der hang over hans Skrivebord, og sagde:

— Det er Deres Landsmand, Alexander Genée; han var Direktør her paa „Centralhallen“ 1890 og 91. — Aaret i Forvejen havde jeg i London et Par Gange været sammen med Alexander Genée og kunde saaledes meget vel se, at Portrættet virkelig var af ham; men det med Landsmandsskabet troede jeg ikke rigtig paa.

Jeg vidste vel, at Alexander Genée omtaltes som Onkel til London

et indre finsk Anliggende, kommer der dog en vis Uro til Orde alligevel.

Finland hører til Norden, der er stolt af sin tapre Broder og ønsker at bevare det femte Korsbanner Side om Side med de andre. Men nægtes kan det ikke, at Sproget er en Hindring i det nordiske Samarbejde, en Hindring, Finnerne ofte undervurderer. Her har det svenske Sprog en Mission som Generalnævner for Nordens 16 Millioner, og enhver Tendens til at vanskeliggøre denne Mission vil vække Sorg i Norden og er derfor af det onde. Vi har Sorg nok i Forvejen.

Man maa derfor oprigtigt haabe, at denne Regeringskrise enten blægges, eller at enhver Mistanke om, at Loven er et Led i Forfinsknigen, maa forsvinde. Norden har ikke Raad til den mindste Splittelse.

„Empires“ Primaballerina Adelina Genée; og at hun var født i Hinne-rup ved Aarhus og oprindelig hed Jensen, vidste jeg ogsaa; men jeg havde altid haft for mig, at Alexander Genée var Franskmand, hvilket jo ikke udelukkede, at han virkelig kunde være vor berømte Landsmandindes Onkel. Dog, saadant fæster man sig ikke saa stærkt ved i internationale Artistkredse.

Direktør Schüler omtalte imidlertid adskillige Smaating fra Genées Ungdom, der fik mig til at tro, at han virkelig var dansk af Fødsel og Afstamning; og da vi det følgende Aar laa 5 Uger i London, sørgede jeg for at opfriske Bekendtskabet med Alexander Genée, der — skønt han boede i Brighton — et Par Gange om Ugen kom til London for at lede Prøverne paa „Empire's Balletter.

Vi tilbragte adskillige Eftermiddage sammen paa Queens Bar og Bar Cavour paa Leicester Square; og der fortalte Genée — idet han støttede Erindringen til en Masse Avisudklip — om sin Karriere, der var saa usædvanlig, at jeg hver Nat paa mit Hotelværelse noterede op, hvad han havde fortalt i Dagens Løb.

Naar jeg selv senere kom til Byer, hvor Genées havde optraadt, sørgede jeg — særlig ved at studere Aviserne fra de paagældende Perioder — for at indhente yderligere Oplysninger om Familiens Historie, og her er den:

I den lille By Østbirk udenfor Horsens boede en Familie Jensen, af hvis store Børneflokk den yngste, der var født Sanct Hansaften 1850 i Daaben modtog det forjættende Navn Alexander.

Da Alexander var en halv Snes Aar gammel, flyttede Familien ind til Horsens, og her fik han gennem Teaterejeren lidt Arbejde med at udrette Smaaerinder for de Skuespiller- og Artistselskaber, der gæstede Byen.

Efterhaanden fik han Lov til at medvirke i Børneroller, og grebes da efter-

haanden af en uimodstaaelig Lyst til Scenen.

Da saa Artistselskabet Ambrosio & Hoffmann kom til Horsens for at give: Kunstforestilling i Linedans, Kraftkunst, Strabatvoltage o. s. v., bad Alexander Direktøren om at faa Lov at rejse med som Læredreng; og da Forældrene havde givet deres Samtykke, var Sagen snart i Orden.

Efter at have turneret i Danmark et Aars Tid forlod Ambrosio & Hoffmann Landet, og Alexander kom hjem til Horsens netop samtidig med, at det engelske Balletselskab Veroni West, der talte kendte Dansere fra Drury Lane og Coventgarden, paabegyndte en Række Forestillinger paa Teatret.

Det varede naturligvis ikke mange Dage, førend Alexander søgte Optagelse i Selskabet, og Resultatet af en Prøve var, at han fik sit Ønske opfyldt.

Med Veroni West berejste Alexander i nogle Aar Skandinavien, for saa at tage Engagement i et andet Balletselskab, der skulde ligge hele Sommeren 1869 i Königsberg.

HER blev Alexander kendt med en anset gammel Litterat og Teatermand F. F. Genée, der fattede saa stærk Interesse for den unge Danser, at han lod ham uddanne hos den berømte øst-rigske Balletmester Calori, og endelig lovformeligt adopterede ham, fra hvilket Øjeblik Alexander altsaa med Rette har baaret sit velklingende Efternavn.

Som et Kuriosum kan forøvrigt nævnes, at „Genée“ i den fransk-russiske koreografiske Terminologi er Betegnelse for et specielt Trin; men om det er opkaldt efter Genée eller Navnet skyldes en Tilfældighed, ser jeg mig ikke i Stand til at oplyse. — — —

Nu gik det hurtigt opad for Genée. Under et Engagement paa „Belle Alliance Theater“ i Berlin gjorde Genée og hans Partnerske, den unge ungarske Danserinde Antonia Zimmermann, saa stor Lykke, at en Agent tilbød dem 6 Maaneders Kontrakt til „Det franske Theater“ i Sct. Petersborg med 1200 Rubler pr. Maaned.

Naar man tager i Betragtning, hvilken Position den kejserlige russiske Ballet

Adelina, Antonia og Alexander Genée.

indtog, vil man forestaa, at det var et dristigt Eksperiment at gaa til Sct. Petersborg; men Parret slog fuldkommen igennem og blev velsete Gæster i de højeste Kredse.

De kom saaledes ofte sammen med Tronfølgeren, senere Czar Alexander III, og hans Hustru, den danske Prinsesse Dagmar.

I tre samfulde Aar dansede Genée i Sct. Petersborg, dels paa Det franske Theater og dels paa Sommeretablissementet „Krestowski“; og blandt de mange Tilbud, der strømmede ind fra nær og fjern, tog de saa en tre Maaneders Kontrakt til München — „Colosseum“.

Ogsaa her stod Lykken dem bi.

Der afholdtes netop paa det Tidspunkt en international Komponistkongres, i hvilken Franz Liszt deltog; og en Dag spurgte denne Genée, om han havde Lyst til at overtage Posten som Balletmester ved „Napszinhas“, et Pragtheater i Budapest, der netop stod foran sin Indvielse.

Genée syntes om Forslaget og satte i tre Aar 24 Balletter op paa Teatret.

Da Engagementet var til Ende, giftede Genée sig med Antonia Zimmermann, og Bryllupsrejsen gik til København.

Her besøgte han bl. a. en Broder, hvis yngste Datter, den 1-aarige Adelina, modtog ham med et sadant Vræl, at han i Spøg spaaede hende en stor Fremtid

Adelina Genée i „The Dancers-Adventure“ paa Coliseum.

som Sangerinde og lovede senere at adoptere hende.

Den følgende Sommer, 1880, var Genée atter i København — engagerede i „Tivoli“ med en Ballet paa 8 Damer.

Alexander Genée var dog ikke bange for selv at tage Chancer; efter nogle Engagementer i Holland lejede han „Parkeshouwborg“ i Amsterdam og bragte de følgende Aar dels i Holland og dels i Belgien Operetter og Balletter med et Personale og Udstyr, der langt overstraaede, hvad man tidligere havde set i disse Lande.

Efter at have tjent en Formue som Teaterdirektør rejste Genée paa Feriebessøg hjem til København. Det var i Foraaret 1886.

Cirkusbygningen i Jernbanegade, der da var under Opførelse, var for Sommeren udlejet til „Cirkus Renz“, medens Krigsråd de Fine Mathiesen efter Cirkussæsonen skulde drive den som Varieté. Dengang havde enhver større Varieté sin egen Hæsballet, og det var da kun rimeligt, at de Fine Mathiesen engagerede Genée og hans Ensemble for hele Sæsonen.

Og saa skete det da en Formiddag under Prøven, at Alexanders Søster kom paa Besøg med den lille Adelina, som Alexander i sin Tid havde tippet til vendende Operatjerne.

Adelina, der nu var 8 Aar gammel, fulgte opmærksomt de unge Dameres Trin, og gav sig saa pludselig til at danse med Alexander og hans Hustru

Alexander Genée.

blev saa betagne af den lille Piges yndefulde Dans, at de lovede Forældrene at tage hende til sig og sørge for hendes Uddannelse; og glædest af dem alle var Adelina.

Af de mange Balletter, som Genée i denne Periode komponerede, gjorde særlig „Gardehusarernes March“ til Musik af „Cirkus Varieté“ens Kapelmester, Carl Lumbye, saa stor Lykke, at Genée beholdt denne paa sit Repertoire lige indtil han afsluttede sin Karrière som aktiv Danser.

Da Sæsonen i „Cirkus Varieté“ frøm paa Foraaret 1887 var til Ende, rejste Genée og hans Trup til „Victoria Theatern“ i Stockholm og derfra til Kristiania „Tivoli“, som Genée mindedes med særlig Glæde, fordi den blev Skuepladsen for lille Adelinas første offentlige Optræden. Denne fandt Sted ved en Velgørenhedsforestilling, og Adelina nød den Ære, at Kristianas Overborgmester personlig overrakte hende en Buket Blomster med en vedhængende lille Present.

Sommeren 1888 var Genée atter paa „Victoria Theatern“ i Stockholm, men denne Gang tillige som selvstændig Leder af hele dette meget omfattende Komplex, til hvilket han som Kapelmester havde engageret Valdemar Neumann, en Broder til Skuespillersøskendene Sophus og Victor Neumann og Fru Mathilde Nielsen.

HVOR populære Familien efterhaanden var blevet i Stockholm, fremgaar deraf, at Afskeden fejredes med en Festsbanket paa „Stora Hasselbacken“, hvor Stockholms fornemste Selskab var mødt op, og at Ballet aabnedes af Antonia Genée og den portugisiske Gesandt, Grev Soto Maior.

Vintersæsonen 88—89 var Familien genengageret til „Cirkus Varieté“, og derfra gik Turen til det nyskabte „Centralhallen“ i Stettin, der for Resten var en nøjagtig Kopi af Cirkus i Jernbanegade.

Da det viste sig, at Direktøren for „Centralhallen“ ikke rigtig forstod sit Kram, foreslog Bygningens Ejere Genée at leje Lokalet for den kommende Sæson, hvilket han gjorde og med saa godt et Resultat, at „Centralhallen“ fra nu af regnedes for et af Tysklands fineste Varietéteatre.

Som et lille Bevis for Alexander Genées Evne til at finde de rigtige Medarbejdere kan nævnes, at han under et Besøg i København hos Teatermaler Carl Lund bestilte forskellige Dekorationer, der gjorde deres til Forestillingens Succes, ligesom han til sin Ballet engagerede en af Det kongelige Teaters unge, lovende Dansere Poul Sandberg.

Under to lykkelige Aar i Stettin optraadte Adelina nu regelmæssigt og

Fortsettes Side 7.

gjaldt for usædvanlig stor af Vækst, men hans Sind svarede kun lidet til

markarbot“ er bare ikke derimellem — det tillægges Thyre. Gorm følger